

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

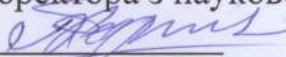
Національний авіаційний університет

Факультет економіки та бізнес-адміністрування

Кафедра економіки повітряного транспорту

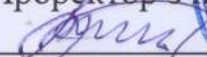
ПОГОДЖЕНО

В.о. проректора з наукової роботи

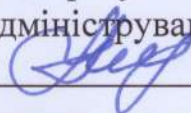

Олександр КОРЧЕНКО«24» 11 2023 р.

ЗАТВЕРДЖЕНО

Проректор з навчальної роботи

Анатолій ПОЛУХІН«28» 11 2023 р.

ПОГОДЖЕНО

В.о. декана факультету економіки та
бізнес-адміністрування
Світлана ПЕТРОВСЬКА«24» 11 2023 р.

Система менеджменту якості

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
«Інноваційний розвиток економіки»

Галузь знань: 05 «Соціальні та поведінкові науки»
 Спеціальність: 051 «Економіка»
 Освітньо-наукова програма: Економіка
 Статус дисципліни: обов'язковий компонент

Форма навчання	Семес тр	Усього (годин/кредитів ECTS)	Лекції	Практ. заняття	Лабораторні	Самостійна робота	ДЗ / РГР / К	КР / КПр	Форма сем. контролю
Денна, вечірня	2	90/3	10	20	-	60		-	Екз. 2с
Заочна	2	90/3	6	4	-	80		-	Екз. 2с

Індекс: НДФ-6-051/22– 1.3.3
 НДФ-6-0513/23– 1.3.3

СМЯ НАУ РП 11.01.01-01-2023

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Інноваційний розвиток економіки»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.01.01-01-2023
		стор. 2 з 18	

Робочу програму навчальної дисципліни «Інноваційний розвиток економіки» розроблено на основі освітньої програми «Економіка» та навчальних планів НДФ-6-051/23; НДФ-6-051з/23 підготовки здобувачів вищої освіти освітнього ступеня доктора філософії за спеціальністю 051 «Економіка» та відповідних нормативних документів.

Робочу програму розробили:

професор кафедри економіки повітряного транспорту, д.е.н., професор Олена АРЕФ'ЄВА

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні випускової кафедри спеціальності 051 «Економіка» (освітньо-наукова програма «Економіка») – кафедри економіки повітряного транспорту, протокол № 25 від 6.11.2023р.

Завідувач кафедри Олена АРЕФ'ЄВА

Гарант освітньо-наукової програми Олена АРЕФ'ЄВА

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні науково-методично-редакційної ради факультету економіки та бізнес-адміністрування, протокол № 3 від 9.11.2023р.

Голова НМРР Анатолій ТОФАНЧУК

УЗГОДЖЕНО
Завідувач аспірантури та
докторантури

 Анжела ЛЕЛЕЧЕНКО

«11» 11 2023 р.

Рівень документа – 3б
Плановий термін між ревізіями – 1 рік
Контрольний примірник

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
1. Пояснювальна записка	4
1.1. Заплановані результати.....	4
1.2. Програма навчальної дисципліни.....	6
2. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.....	9
2.1. Структура навчальної дисципліни.....	9
2.2. Лекційні заняття, їх тематика і обсяг	10
2.3. Практичні заняття, їх тематика і обсяг	10
2.4. Самостійна (індивідуальна) робота здобувача, її зміст та обсяг	10
2.4.1. Перелік питань для підготовки до екзамену	11
3. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ З ДИСЦИПЛІНИ	12
3.1. Методи навчання	12
3.2. Рекомендована література	13
4. РЕЙТИНГОВА СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ НАБУТИХ ЗДОБУВАЧЕМ ЗНАНЬ ТА ВМІНЬ	16

ВСТУП

Робоча програма (РП) навчальної дисципліни розробляється на основі Методичних рекомендацій щодо розроблення робочих програм навчальних дисциплін з підготовки здобувачів ступеня доктора філософії, затверджених наказом ректора від 01.06.2021 №321/од та відповідних нормативних документів.

1. Пояснювальна записка

1.1. Заплановані результати

Дана навчальна дисципліна є теоретичною та практичною основою сукупності знань та вмінь, що формують профіль фахівця в галузі соціальних та поведінкових наук.

Метою дисципліни є формування у здобувачів системного мислення і комплексу спеціальних компетенцій з економіки знань на основі передового досвіду як вітчизняних, так і зарубіжних науковців та практиків.

Завдання вивчення дисципліни:

- систематизувати у здобувачів уявлення про теорію і методологію інноваційного розвитку економіки;
- розглянути моделі і основні концепції інноваційного розвитку економіки, синергетичний ефект від їх застосування;
- узагальнити етапи становлення та розвиток інноваційного розвитку економіки на сучасному етапі євроінтеграції Україні;
- дослідити роль інтелектуального капіталу у підвищенні конкурентоспроможності підприємства;
- забезпечити засвоєння підходів щодо визначення рівня інноваційного розвитку економіки;
- встановлення функціональних особливостей інфраструктури інноваційного розвитку економіки та їх класифікації.

Програмні компетентності навчальної дисципліни:

ЗК04 Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК05 Здатність розв'язувати комплексні проблеми економіки на основі системного наукового світогляду та загального культурного кругозору із дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності.

СК06. Здатність обґрунтовувати та готувати економічні рішення на основі розуміння закономірностей розвитку соціально-економічних систем і процесів із застосуванням математичних методів та моделей..

СК08 Здатність визначати різновиди ефектів інноваційної діяльності, вимірювати рівень інноваційного розвитку, обґрунтовувати перспективні стратегії та бізнес моделі за якими багаторівневі господарські системи визначають подальші напрями розвитку, розробляють і реалізують рішення в сучасних умовах євроінтеграції.

СК09. Здатність аналізувати економічні процеси, розробляти сценарії змін, формувати рішення щодо оптимізації параметрів проекту з використанням новітніх технологій.

РН 03. Розробляти та досліджувати фундаментальні та прикладні моделі соціально-економічних процесів і систем, ефективно використовувати їх для отримання нових знань та/або створення інноваційних продуктів у економіці та дотичних міждисциплінарних напрямках.

РН05. Пропонувати нові рішення, розробляти та наукові проекти, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику і розв'язувати значущі і фундаментальні та прикладні проблеми економічної науки з врахуванням соціальних, економічних, екологічних та правових аспектів; забезпечувати комерціалізацію результатів наукових досліджень та дотримання прав інтелектуальної власності.

РН10. Виявляти та вирішувати проблеми сучасної економіки шляхом декомпозиції концепцій та підходів, ґрунтуючись на інтелектуальному капіталі як ключовому факторі підвищення конкурентоспроможності, враховуючи зміни в інноваційній інфраструктурі економіки, генеруючи нові шляхи розвитку за рахунок синергії знань.

РН12. Обґрунтовувати сучасні тенденції і концепції інноваційного типу розвитку економіки на основі опрацювання відповідних теорій циклічного розвитку, технологічних змін та ін, розробляти і реалізовувати стратегічні зміни інноваційного розвитку економіки з урахуванням організаційних форм інноваційної діяльності.

РН13. Розробляти сценарії і стратегії розвитку проектів у різних соціально-економічних умовах, застосовувати сучасні інформаційні технології у проектному консалтингу, приймати ефективні рішення за невизначених умов і вимог, що потребують застосування нових підходів, методів та інструментарію щодо проектного консалтингу.

Навчальна дисципліна «Інноваційний розвиток економіки» посідає важливе місце серед дисциплін, що викладаються здобувачам у вищих навчальних закладах. Вона тісно пов'язана із вивченням таких курсів, як «Філософія науки та інновацій», «Правове, економічне та інформаційне забезпечення наукових досліджень (модуль «Економічне забезпечення наукових досліджень»)), «Тенденції розвитку та сучасний міждисциплінарний науковий дискурс», «Англійська мова наукового спрямування» та є базою для вивчення подальших дисциплін, а саме: «Проектний консалтинг», «Андрагогіка та інноваційні освітні технології»

вищої школи», «Математичні методи, моделі та інформаційні технології у наукових дослідженнях», «Фахова науково-педагогічна практика» та ін.

1.2. Програма навчальної дисципліни.

Навчальний матеріал дисципліни структурований за модульним принципом, який є логічно завершеною, самостійною, цілісною частиною навчального плану, засвоєння якої передбачає проведення модульної контрольної роботи, екзамену та аналіз результатів їх виконання.

Інноваційний розвиток економіки

Тема 1. Теоретичні основи інновацій і циклічність економічного розвитку економіки

Категоріальний апарат інноваційного розвитку економіки.

Позитивний суспільний ефект інновацій. Цілі науково-технічного та інноваційного розвитку економіки. Типи розвитку економіки: екстенсивний тип розвитку, інтенсивний тип розвитку, інноваційний тип розвитку. Наукомісткість виробництва.

Поняття економічного зростання. Причини циклічного розвитку економіки. Теорія "довгих хвиль" М. Д. Кондратьєва. Положення теорії Й. Шумпетера. Економічні цикли. Фази економічних циклів: криза, депресія, поживлення та піднесення. Причини економічних циклів.

Теорії циклічності економічного розвитку: монетарна теорія, інноваційна теорія, теорія недоспоживання, теорії перенагроюдження, психологічні теорії. Антициклічна політика держави. Напрями державного антициклічного регулювання: політика стримування, політика експансії. Основні важелі державного антициклічного регулювання.

Моделі розвитку економіки: модель лінійних стадій розвитку (зростання); теорія структурних трансформацій; теорія зовнішньої залежності; неокласична модель вільного ринку; теорія ендогенного зростання; модель сталого розвитку. Концепція гомеостазу економічної системи. Поняття консенсусу економічного розвитку. Вашингтонський консенсус як модель розвитку економіки: передумови його виникнення, основні положення, досвід використання, критика. Використання постулатів Вашингтонського консенсусу у постсоціалістичній Європі та Україні. Пекінський, Мумбайський та Сеульський консенсуси.

Тема 2. Складові інноваційного розвитку економіки та вимірювання його рівня

Складові інноваційного розвитку економіки: науково-технічний потенціал (науково-дослідні інститути, університети, конструкторські бюро, які займаються розробкою нових технологій і продуктів); кадровий потенціал (кваліфіковані працівники, які здатні впроваджувати інновації); фінансовий

потенціал (інвестиції, необхідні для фінансування інноваційних проєктів); інституційний потенціал (законодавчі та нормативні акти, що сприяють інноваційному розвитку).

Вимірювання рівня інноваційного розвитку: класифікація чинників інноваційного розвитку економіки: економічні, технологічні, політико–правові, організаційно–управлінські, соціально–психологічні та культурні. Групи факторів інноваційного розвитку підприємств: законодавчі, організаційно–управлінські, фінансово-економічні, техніко-технологічні, соціальні, екологічні, гуманітарні, інформаційні.

Різновиди ефектів інноваційної діяльності: економічний ефект, науково-технічний ефект, науковий (пізнавальний) ефект, соціальний ефект, екологічний ефект. Показники рівня інноваційного розвитку на макроекономічному рівні: в освітніх механізмах; що відображають фінансові механізми; що відображають мотиваційні механізми; що відображають економічні механізми; що відображають інституціональні механізми.

Методи вимірювання рівня інноваційного розвитку: розрахунок зростання обсягів доходу у порівнянні з аналогом; оцінювання ефективності інновацій за показниками терміну корисного використання; застосування системи оціночних показників, які враховують інтереси різних учасників інноваційного проєкту; розрахунок інтегрального (загального) ефекту від створення, виробництва та експлуатації нововведень; застосування методів компаундінгу та ануїтету у поєднанні з методом дисконтування; використання двох норм доходу на капітал.

Інформаційні ресурси для оцінки рівня інноваційного розвитку: «традиційні» статистичні форми Державного комітету статистики України; результати спеціального інноваційного огляду, що проводиться відповідно до методології ЄС; результати регулярних оглядів конкурентоздатності, що проводяться Держкомстатом України; інформація, зібрана різними міністерствами та різними підрозділами державних установ.

Тема 3. Інституційний потенціал і організаційні форми інноваційного розвитку

Сфера інноваційної діяльності: ринок новацій, ринок чистої конкуренції нововведень, ринок інвестицій, інноваційна інфраструктура.

Поділ ринкових суб'єктів інноваційної діяльності на чотири категорії: експлеренти, пацієнти, комутанти і віаленти. Венчурне підприємство та його форми: незалежні венчурні фірми; впроваджувальні фірми; венчурні фірми, що фінансуються інвестиційними фондами; внутрішній венчур.

Особливості формування та функціонування бізнес-інкубаторів: послуги та учасники. Оцінка складових їх майбутнього успіху: бізнес-ідеї, команди і компанії.

Зв'язок інновацій досліджень та виробництва. Формування та функціонування нових організаційних структур: регіональні науково-

технологічні центри; технопарки; технополіси. Необхідність спільного проведення науково-дослідницьких робіт. Організаційні форми науково-технічної кооперації: галузеві міжфірмові дослідницькі інститути; науково-технічні альянси; консорціуми; спільні підприємства.

Розуміння важливості розвитку інноваційної інфраструктури на макроекономічному рівні. Поняття ринку інновацій та його спеціальні особливості. Об'єкти ринку інновацій. Попит на ринку інновацій. Ринкові та технологічна невизначеність інновацій.

Поняття «інноваційна інфраструктура». Основні вимоги до формування ефективного механізму функціонування інфраструктури ринку інновацій. Основні функції інноваційної інфраструктури. Елементи інноваційної інфраструктури: фінансово-економічний супровід інноваційної діяльності; сертифікація інноваційної продукції; захист прав інтелектуальної власності та консультаційне забезпечення; експертиза проектів; розроблення спеціальних програм розвитку національних технопарків та інкубаторів. Складові елементи та характеристики форм передачі технологій на ринку інновацій: некомерційна, комерційна, вертикальна, горизонтальна, активна, пасивна.

Тема 4. Державна підтримка інноваційного підприємництва

Поняття інноваційного підприємництва. Інституціональне середовище: формальні та неформальні інститути. Законодавчо-нормативна база підприємництва: «Концепція науково-технічного та інноваційного розвитку України» (1999 р.); Закон України «Про інноваційну діяльність» (2002 р.).

Принципи інноваційної політики. Зміст державної інноваційної політики. Чотири типи державної політики: технологічного напшовху; «ринкової орієнтації»; «соціальної орієнтації»; політика, націлена на зміни економічної структури господарського механізму. Довгострокова та поточна інноваційна політика.

Зміст методів державного регулювання інноваційної діяльності. Класифікація інструментів державної інноваційної політики на основі підходу «попит – пропозиція». Інструменти створення сприятливого середовища для інноваційного процесу. Регламентація та створення сприятливого інституційно-правового середовища для суб'єктів інноваційного процесу. Шляхи державного регулювання інноваційної діяльності. Форми фінансової підтримки.

Система заходів державної політики: податкова політика, пряме фінансування, надання позичок, конкурсне фінансування розробок, створення інноваційних фондів, амортизаційна політика, прямі дотації, допомога в патентній діяльності та ін. Досвід США, Великобританії та Німеччини у створенні економічних стимулів для прискорення інноваційних процесів.

Тема 5. Інвестиційне забезпечення інноваційного розвитку економіки

Система механізмів фінансування інноваційних проектів. Групи механізмів фінансування (інвестування) інноваційної діяльності: механізми

мобілізації власних коштів підприємства; механізми мобілізації позикових коштів; механізми мобілізації залучених коштів.

Етапи формування й оптимізація складу джерел і механізмів фінансування інновацій. Оптимізація структури джерел інвестиційних ресурсів для одержувача інвестицій та інвестора. Переваги та недоліки методів інвестування (самофінансування, кредитування, акціонування, лізинг, селенг тощо);

Система фінансування інноваційної діяльності на рівні держави. Вихідні принципи, на основі яких будується система фінансування інновацій

Поняття ризику та основні причини ризику. Види ризиків інноваційного розвитку економіки. Ризики, спричинені впливом факторів макро- та мікросередовища. Цілі та етапи управління ризиками в інноваційної діяльності. Методи управління ризиками в інноваційній діяльності: розподіл ризиків, диверсифікація, лімітування, страхування, хеджування, ухиляння від ризиків та інші.

2. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Структура навчальної дисципліни

№ п/п	Назва теми	Обсяг навчальних занять (год.)							
		Денна, вечірня форма навчання				Заочна форма навчання			
		Усього	Лекції	Практ. заняття	СРС	Усього	Лекції	Практ. заняття	СРС
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Інноваційний розвиток економіки									
1.1	Теоретичні основи інновацій і циклічність економічного розвитку економіки	2 семестр				2 семестр			
		16	2	2 2	10	15			15
1.2	Складові інноваційного розвитку економіки та вимірювання його рівня	16	2	2 2	10	10			10
1.3	Інституційний потенціал і організаційні форми інноваційного розвитку	16	2	2 2	10	17	2		15
1.4	Державна підтримка інноваційного підприємництва	16	2	2 2	10	19	2	2	15
1.5	Інвестиційне забезпечення інноваційного розвитку економіки	14	2	2	10	18	2	1	15
1.6	Підсумкова семестрова контрольна робота	12		2	10	11		1	10
Усього за навчальною дисципліною		90	10	20	60	90	6	4	80

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Інноваційний розвиток економіки»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.01.01-01-2023
		стор. 10 з 18	

2.2. Лекційні заняття, їх тематика і обсяг

№ п/п	Назва теми	Обсяг навчальних занять (год.)			
		Денна, вечірня форма навчання		Заочна форма навчання	
		Лекції	СРС	Лекції	СРС
1	2	3	4	5	6
1.1	Теоретичні основи інновацій і циклічність економічного розвитку економіки	2 семестр		2 семестр	
		2	5		5
1.2	Складові інноваційного розвитку економіки та вимірювання його рівня	2	5		5
1.3	Інституційний потенціал і організаційні форми інноваційного розвитку	2	5	2	5
1.4	Державна підтримка інноваційного підприємництва	2	5	2	5
1.5	Інвестиційне забезпечення інноваційного розвитку економіки	2	5	2	10
Усього за навчальною дисципліною		10	25	6	30

2.3. Практичні заняття, їх тематика і обсяг

№ п/п	Назва теми	Обсяг навчальних занять (год.)			
		Денна, вечірня форма навчання		Заочна форма навчання	
		Практ. заняття	СРС	Практ. заняття	СРС
1	2	3	4	5	6
1.1	Теоретичні основи інновацій і циклічність економічного розвитку економіки	2 семестр		2 семестр	
		4	5		10
1.2	Складові інноваційного розвитку економіки та вимірювання його рівня	4	5		5
1.3	Інституційний потенціал і організаційні форми інноваційного розвитку	4	5		10
1.4	Державна підтримка інноваційного підприємництва	4	5	2	10
1.5	Інвестиційне забезпечення інноваційного розвитку економіки	2	5	1	5
1.6	Підсумкова семестрова контрольна робота	2	10	1	10
Усього за навчальною дисципліною		20	35	4	50

2.4. Самостійна (індивідуальна) робота здобувача, її зміст та обсяг

№ п/п	Зміст самостійної роботи студента	Обсяг СРС (годин)	
		Денна, вечірня форма навчання	Заочна форма навчання
1.	Опрацювання лекційного матеріалу	25	30

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Інноваційний розвиток економіки»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.01.01-01-2023
		стор. 11 з 18	

2.	Підготовка до практичних занять	25	40
3.	Підготовка до підсумкової семестрової контрольної роботи	10	10
Усього за навчальною дисципліною		60	80

2.4.1. Перелік питань для підготовки до екзамену

Перелік питань та зміст завдань для підготовки до екзамену, розробляються провідним викладачем, затверджуються протоколом засідання кафедри та доводяться до відома здобувачів.

1. Категоріальний апарат інноваційного розвитку економіки.
2. Позитивний суспільний ефект інновацій. Цілі науково-технічного та інноваційного розвитку економіки.
3. Типи розвитку економіки: екстенсивний тип розвитку, інтенсивний тип розвитку, інноваційний тип розвитку.
4. Причини циклічного розвитку економіки. Теорія "довгих хвиль" М. Д. Кондратьєва. Положення теорії Й. Шумпетера.
5. Економічні цикли. Фази економічних циклів. Причини економічних циклів.
6. Теорії циклічності економічного розвитку.
7. Антициклічна політика держави. Напрями державного антициклічного регулювання: політика стримування, політика експансії.
8. Моделі розвитку економіки: модель лінійних стадій розвитку (зростання); теорія структурних трансформацій; теорія зовнішньої залежності; неокласична модель вільного ринку; теорія ендегенного зростання; модель сталого розвитку.
9. Концепція гомеостазу економічної системи.
10. Поняття консенсусу економічного розвитку. Використання постулатів Вашингтонського консенсусу.
11. Складові інноваційного розвитку економіки.
12. Вимірювання рівня інноваційного розвитку.
13. Групи факторів впливу на інноваційний розвиток економіки.
14. Різновиди ефектів інноваційної діяльності.
15. Показники рівня інноваційного розвитку на макроекономічному рівні.
16. Сфера інноваційної діяльності: ринок новачків, ринок чистої конкуренції нововведень, ринок інвестицій, інноваційна інфраструктура.
17. Поділ ринкових суб'єктів інноваційної діяльності на чотири категорії: експлеренти, патієнти, комутанти і віаленти.
18. Особливості формування та функціонування бізнес-інкубаторів: послуги та учасники.

- 19.Зв'язок інновацій досліджень та виробництва. Формування та функціонування нових організаційних структур: регіональні науково-технологічні центри; технопарки; технополіси.
- 20.Організаційні форми науково-технічної кооперації: галузеві міжфірмові дослідницькі інститути; науково-технічні альянси; консорціуми; спільні підприємства.
- 21.Розуміння важливості розвитку інноваційної інфраструктури на макроекономічному рівні. Поняття ринку інновацій та його спеціальні особливості. Об'єкти ринку інновацій. Попит на ринку інновацій. Ринкові та технологічна невизначеність інновацій.
- 22.Поняття «інноваційна інфраструктура». Основні вимоги до формування ефективного механізму функціонування інфраструктури ринку інновацій. Основні функції інноваційної інфраструктури.
- 23.Елементи інноваційної інфраструктури. Складові елементи та характеристики форм передачі технологій на ринку інновацій.
- 24.Поняття інноваційного підприємництва. Інституціональне середовище: формальні та неформальні інститути.
- 25.Принципи інноваційної політики. Зміст та типи державної інноваційної політики.
- 26.Зміст методів державного регулювання інноваційної діяльності. Класифікація інструментів державної інноваційної політики на основі підходу «попит – пропозиція».
- 27.Інструменти створення сприятливого середовища для інноваційного процесу. Шляхи державного регулювання інноваційної діяльності. Форми фінансової підтримки.
- 28.Система механізмів фінансування інноваційних проектів. Групи механізмів фінансування (інвестування) інноваційної діяльності.
- 29.Система фінансування інноваційної діяльності на рівні держави. Вихідні принципи, на основі яких будується система фінансування інновацій
- 30.Поняття ризику та основні причини ризику. Види ризиків інноваційного розвитку економіки. Ризики, спричинені впливом факторів макро- та мікросередовища.

3. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ З ДИСЦИПЛІНИ

3.1. Методи навчання

При вивчення навчальної дисципліни використовуються наступні методи навчання: пояснювально-ілюстративний метод; метод проблемного викладу; репродуктивний метод; дослідницький метод.

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Інноваційний розвиток економіки»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.01.01-01-2023
		стор. 13 з 18	

Крім того здобувачам надаються індивідуальні консультації (як при зустрічі викладача зі здобувачем так і через інтернет).

Для активізації навчально-пізнавальної діяльності здобувачів під час вивчення дисципліни застосовуються навчальні технології: робота в малих групах, семінар-дискусія, мозкова атака, кейс, презентація тощо.

3.2. Рекомендована література

3.2.1. Ареф'єва О.В. Компетентнісно-функціональний підхід в інноваційному управлінні конкурентоспроможністю авіапідприємств в умовах економіки знань. Стійкий розвиток підприємств у міжнародному економічному просторі. Монографія / за ред. Ареф'євої О.В. – К.: ФОП Маслаков, 2018. – С. 7-17.

3.2.2. Ареф'єва О.В., Вовк О.М., Дмитрик Х.Ю. Стратегічні орієнтири реалізації інноваційного потенціалу транспортних підприємств при відбудові економіки. *Східна Європа: економіка, бізнес та управління*. 2022. № 3 (36). С. 40-44. <https://doi.org/10.32782/easterneurope.36-6>

3.2.3. Амоша О. І., Залознава Ю. С., Брюховецька Н. Ю., Булеєв І. П. Інтелектуалізація підприємств реального сектору як перспективний напрям розвитку сучасної економіки (висновки та рекомендації за результатами проведення науково-практичної онлайн-конференції). *Вісник економічної науки України*. 2021. № 2 (41). С. 218-222. DOI: [https://doi.org/10.37405/1729-7206.2021.2\(41\).218-222](https://doi.org/10.37405/1729-7206.2021.2(41).218-222)

3.2.4. Васюткіна Н.В., Бойко О.М. Досвід реалізації інноваційних маркетингових механізмів соціальної політики Євросоюзу та можливості його імплементації в Україні. Комерціалізація інновацій: захист інтелектуального капіталу, маркетинг та комунікації : монографія / за заг. ред. канд. екон. наук, доц. Л. Ю. Сагер, канд. екон. наук, доц. Л. О. Сигиди. – Суми : Сумський державний університет, 2022, С.343-354.

3.2.5. Вовк О.М. Формування інноваційного потенціалу підприємств в умовах цифровізації регіональних економічних систем. *Ринкова економіка: сучасна теорія і практика управління*. Том 21 № 3(52). 2022 С. 64-67.

3.2.6. Інвестиційне забезпечення розвитку національної інноваційної системи України: стратегія, оцінка, концепції: монографія / С. В. Коверга, Н. В. Касьянова, Р. В. Павлович / МОН України ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет». Слов'янськ: Вид-во Б. І. Маторіна, 2020. 197 с.

3.2.7. Інноваційна економіка: теоретичні та практичні аспекти : монографія / Л.О. Волощук, Є.І. Масленніков, Е.А. Кузнецов, Ю.М. Сафонов, С.В. Філіппова та ін.; за ред. д.е.н., доц. Л.О. Волощук, д.е.н., проф. Є.І. Масленнікова. – Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2019. – Випуск 4. – 524 с.

3.2.8. Завербний, А., Ноджак, Л., & Міщанчук, С. (2021). Інформаційно-аналітичне забезпечення інноваційного розвитку економіки України за

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Інноваційний розвиток економіки»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.01.01-01-2023
		стор. 14 з 18	

євроінтеграційних умов. *Економіка та суспільство*, (33).
<https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-33-5>

3.2.9. Краус Н. М. Інноваційна економіка в глобалізованому світі: інституціональний базис формування та траєкторія розвитку: монографія. – Київ: Аграр Медіа Груп, 2019. – 492 с

3.2.10. Мігус, І., & Коваль, Я. (2021). Інноваційний розвиток підприємств в умовах діджиталізації економіки. *Вчені записки Університету «КРОК»*, (2 (62), 159–165. <https://doi.org/10.31732/2663-2209-2021-62-159-165>

3.2.11.. Поснова Т.В. Креативний людський капітал як чинник інноваційного розвитку економіки. *Економічний простір*. 2019. № 141. С. 172–182. URL: <http://prostir.pdaba.dp.ua/index.php/journal/article/view/19/18>.

3.2.12. Соколова, Л., Іванова, В., & Верясова, Г. (2021). Сучасна інноваційна економіка: від піраміди маслоу до глобальної конкурентоспроможності країни. *Економіка та суспільство*, (26). <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-26-43>

3.2.13. Arefieva O., Piletska S., Khaustova V., Poberezhna Z., Zyz D. (2021) Monitoring the economic stability of the company's business processes as a prerequisite for sustainable development: investment and security aspects. *IOP Conference Series: Earth and Environmental Science*. IOP Publishing. Vol. 628. No. 1. pp. 012042

3.2.14. Buleev I. P, Bryukhovetskaya N. Y., Korytko T. Yu, Piletska S. T., Kruk O. N. Formation of a Regional Development Strategy According to the Level of Investment Activity of Enterprises. *Montenegrin Journal of Economics. Economic Laboratory for Transition Research (ELIT)*. Volume 15 Number 3. 2019, p. 113-124. <https://ideas.repec.org/a/mje/mjejnl/v15y2019i3113-124.html>

3.2.15. Boiko O., Vasiutkina N., Kondratiuk O., Stoianenko I. Formation and implementation of clusters as providing an innovation and investment model of enterprise development: Foreign and domestic experience. *Journal of Hygienic Engineering and Design*. 2021. Vol 36. pp. 96-103.

3.2.16. Korytko T., Bryll I., Piletska S., Arefieva O., Arefiev S. Strategy of innovative development of an enterprise on the basis of evaluation of its intellectual capital. *Scientific Bulletin of National Mining University*. 3(183). 2021. p. 134-137. <https://doi.org/10.33271/nvngu/2021-3/134>

3.2.17. Kuzior A., Arefieva O., Vovk O. Brożek P. Innovative Development of Circular Systems While Ensuring Economic Security in the Industry. *Journal of Open Innovation: Technology, Market, and Complexity*. 2022, 8(3), 139. <https://doi.org/10.3390/joitmc8030139>.

3.2.18. Piletska S., Innovative development of Ukraine in the conditions of economy. *Digital economy and digital society. Katowice School of Technology*. 2019. С.301-310.

3.2.19. Vovk O., Kravchenko M., Popelo O., Tulchynska S., Derhaliuk M. Modeling the choice of the innovation and investment strategy for the

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Інноваційний розвиток економіки»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.01.01-01-2023
		стор. 15 з 18	

implementation of modernization potential. *Transactions on systems and control*.
Vol. 16, 2021. Pp. 430-438.

URL: <https://wseas.com/journals/sac/2021.php>, <https://doi.org/10.37394/23203.2021.16.38>

3.3. Інформаційні ресурси в Інтернеті

3.3.1. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL:
<http://www.portal.rada.gov.ua>

3.3.2. Офіційний сайт Державного комітету статистики України. URL:
<http://www.ukrstat.gov.ua>

3.3.3. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського URL:
<http://www.nbuv.gov.ua>.

3.3.4. Методичні розробки кафедри (в електронному вигляді).

3.3.5. Про схвалення Стратегії розвитку сфери інноваційної діяльності на період до 2030 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/526-2019-%D1%80#Text>

3.3.6. Global Innovation Index 2022. URL:
<https://www.globalinnovationindex.org/gii-2022-report#>

4. РЕЙТИНГОВА СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ НАБУТИХ ЗДОБУВАЧЕМ ЗНАНЬ ТА ВМІНЬ

4.1. Оцінювання окремих видів виконаної здобувачем навчальної роботи здійснюється в балах відповідно до табл.4.1.

Таблиця 4.1

Вид навчальної роботи	Максимальна кількість балів	
	Денна, вечірня форма	Заочна форма навчання
Виконання завдань на практичних заняттях	2 семестр	2 семестр
	106×6=60	106×4=40
<i>Для допуску до виконання контрольної роботи №1 студент має набрати не менше</i>	31 бал	-
Виконання контрольної роботи	20	-
<i>Підсумкова семестрова контрольна робота</i>		40
Усього за модулем №1	80	80
Екзамен	20	20
Усього за дисципліною	100	

4.2. Виконані види навчальної роботи зараховуються здобувачу, якщо він отримав за них позитивну рейтингову оцінку (табл. 4.2).

Залікова рейтингова оцінка визначається (в балах та за національною шкалою) за результатами виконання всіх видів навчальної роботи протягом семестру.

Таблиця 4.2

Відповідність рейтингових оцінок за окремі види навчальної роботи в балах оцінкам за національною шкалою

Рейтингова оцінка в балах				Оцінка за національною шкалою
Виконання завдань на практичних заняттях	Екзамен	Виконання модульної роботи	Підсумкова семестрова контрольна робота	
9-10	18-20	18-20	36-40	Відмінно
8	15-17	15-17	30-35	Добре
6-7	12-14	12-14	24-29	Задовільно
менше 6	менше 12	менше 12	менше 24	Незадовільно

4.3. Сума рейтингових оцінок, отриманих здобувачем за окремі види виконаної навчальної роботи, становить поточну рейтингову оцінку, яка заноситься до відомості контролю.

4.4. Сума поточної та контрольної модульних рейтингових оцінок становить підсумкову модульну рейтингову оцінку (табл.4.3), яка в балах та за національною шкалою заноситься до відомості модульного контролю.

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Інноваційний розвиток економіки»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.01.01-01-2023
		стор. 17 з 18	

Таблиця 4.3

Відповідність підсумкових модульних рейтингових оцінок
в балах оцінкам за національною шкалою

Модуль №1	Екзамен	Оцінка за національною шкалою
Денна, вечірня форма навчання Заочна форма навчання		
72-80	18-20	Відмінно
60-71	15-17	Добре
48-59	12-14	Задовільно
менше 48	менше 12	Незадовільно

Таблиця 4.4

Відповідність підсумкової семестрової рейтингової оцінки в балах
оцінці за національною шкалою та шкалою ECTS

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	Відмінно	A	Відмінно (відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок)
82-89	Добре	B	Дуже добре (вище середнього рівня з кількома помилками)
75-81		C	Добре (в загальному вірне виконання з певною кількістю суттєвих помилок)
67-74	Задовільно	D	Задовільно (непогано, але зі значною кількістю недоліків)
60-66		E	Достатньо (виконання задовольняє мінімальним критеріям)
35-59	Незадовільно	FX	Незадовільно (з можливістю повторного складання)
1-34		F	Незадовільно (з обов'язковим повторним курсом)

4.5. Підсумкова семестрова рейтингова оцінка в балах, за національною шкалою та шкалою ECTS заноситься до заліково-екзаменаційної відомості, навчальної картки та залікової книжки здобувача.

4.6. Підсумкова семестрова рейтингова оцінка заноситься до залікової книжки та навчальної картки здобувача, наприклад, так: **92/Відм./А, 87/Добре/В, 79/Добре/С, 68/Задов./D, 65/Задов./Е** тощо.

4.7. Підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни дорівнює підсумковій семестровій рейтинговій оцінці. Зазначена підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни заноситься до академічної довідки про виконання освітньо-наукової програми.

(Ф 03.02 – 01)

АРКУШ ПОШИРЕННЯ ДОКУМЕНТА

№ прим.	Куди передано (підрозділ)	Дата видачі	П.І.Б. отримувача	Підпис отримувача	Примітки

(Ф 03.02 – 02)

АРКУШ ОЗНАЙОМЛЕННЯ З ДОКУМЕНТОМ

№ пор.	Прізвище ім'я по-батькові	Підпис ознайомленої особи	Дата ознайомлення	Примітки

(Ф 03.02 – 04)

АРКУШ РЕЄСТРАЦІЇ РЕВІЗІЇ

№ пор.	Прізвище ім'я по-батькові	Дата ревізії	Підпис	Висновок щодо адекватності

(Ф 03.02 – 03)

АРКУШ ОБЛІКУ ЗМІН

№ зміни	№ листа (сторінки)				Підпис особи, яка внесла зміни	Дата внесення зміни	Дата введення зміни
	Зміненого	Заміненого	Нового	Анульованого			

(Ф 03.02 – 32)

УЗГОДЖЕННЯ ЗМІН

	Підпис	Ініціали, прізвище	Посада	Дата
Розробник				
Узгоджено				
Узгоджено				
Узгоджено				